

Hoe het Attenuated Psychosis Syndrome niet in de hoofdsectie van de DSM 5 terecht kwam

Het Attenuated Psychosis Syndrome (APS) – afgezwakt of prodromale psychose syndroom - staat niet in de hoofdsectie van de DSM 5 (2013), maar in sectie 3 onder de noemer Voorwaarden voor verdere studie. Deze beschouwing is een reconstructie van de discussies in en om de DSM 5 'werkgroep psychotische stoornissen' over wat eerst het Psychose Risico Syndroom heette en wat als APS in de DSM terecht is gekomen. Er is gesproken met de belangrijkste betrokkenen. De Australische onderzoeksgroep van Patrick McGorry is in de jaren 1990 begonnen met het beschrijven en apart behandelen van de At-Risk Mental State (ARMS). Dat heeft wereldwijd tot vroege interventie bij psychose programma's geleid. Volgens de voorzitter van de DSM 5 'werkgroep psychotische stoornissen', Will Carpenter, was er klinische behoefte om bij prodromale symptomen hulp te bieden. Ook adviseur Scott Woods was een groot voorstander van het voorstel om APS in de nieuwe DSM 5 op te nemen. Allen Frances, de voorzitter van de DSM-IV task force, kwam hiertegen in het geweer: de kans op vals-positieven was te groot en velen zouden onnodig antipsychotica voorgeschreven krijgen. Volgens Alison Yung – die de ARMS had bedacht - zou dat laatste vooral voor de VS gelden. Wel stond zij op het standpunt dat voor het APS nog te weinig valide en betrouwbare wetenschappelijke evidentie is. De Duitse onderzoeksgroep van Schultze-Lutter wilde APS niet als een syndroom maar als een apart diagnostische categorie in de DSM 5 laten opnemen. De grootste tegenstander van het voorstel was de Nederlander Jim van Os, die vindt dat schizofrenie geen valide nosologische entiteit is en dat er nog minder bewijs voor het bestaan van het APS is. Uit de veldstudies die net voor de deadline van de DSM 5 werden gepubliceerd, kwam te weinig betrouwbare evidentie naar voren om opname in de hoofdsectie van de DSM 5 te rechtvaardigen. Volgens McGorry kun je APS beter als een algemene pluripotente tijdelijke diagnose beschouwen, waarvan de symptomen ernstiger kunnen worden en zich kunnen ontwikkelen tot een erkende stoornis.

Zachar P, First MB, Kendler KS. (2020). The DSM-5 proposal for attenuated psychosis syndrome: a history. Psychol Med. 2020 Apr;50(6):920-926. Epub 2020 Apr 1.